

HUSITĀ

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 4/2018 | ročník XVI | srpen 2018

04

9

771214

463004

Pouť na Sázavě 2018

Husita

vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s., ISSN 1214-4630
Tisk: Dobel, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze CČSH, V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení,
R. Velišková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

Mgr. P. Benda, J. Boček, Mgr. K. Čadová-Lukasová, V. Červenka, Mgr. Z. Havelková, RNDr. M. Hlasivcová, PhDr. B. Koblí, DiS., PhDr. J. Koblířová, doc. PaedDr. M. Kodejška, CSc., Mgr. M. V. Kopecká, J. Kovanec, Ing. M. Matoušková, PhDr. O. Nytrová, K. Salmonová, J. Zítka, Bc. A. Zavielová

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová,
tel.: +420 234760058, mobil: +42077759654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Eva Mlezivová, tel.: +420234760058
mobil: +420737212687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, Praha 6
Pražská diecéze CČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

4-5

Pátý červenec 2018 na Krakovci

6

Legionářská slavnost M. J. Husa v Itálii před sto lety

7

Poprava legionářů v Barbaranu

8-10

Aktivity v husitském centru

11

Lipany – Pietní akt 2018

12-14

Pouť na Sázavě – bohoslužba, koncerty i soutěže

15-16

Světová rada církvi oslavuje 70. výročí svého vzniku

17-18

Festival duchovní hudby 2018

19

Vašíkovy tematické obrázky

20-22

Malé zamyšlení nad knihou

23-24

Den pro Mistra Jana v Horažďovicích

25-26

Opravdické safari

27

Jezuitští vzdělanci

28

Bohumil Ždichynec a jeho Hranatej svět

29

Kultura – smutné oznámení

30

Jak prošel táta Osvětím

31-32

Setkání pražského klubu spisovatelů

33-34

Jak uzdravit nemocný svět?

35

Hudební večery na Žižkově

Jehovo, mé srdce nebylo domyšlivé ani mé oči nebyly povznesené; ani jsem nechodil ve věcech příliš velikých ani ve věcech příliš podivuhodných pro mne. Jistě jsem ukonejšil a utišil svou duši jako odstavené dítě u své matky. Má duše je u mne jako odstavené dítě. Ať Izrael čeká na Jehovu od nynějška a na neurčitý čas.

Žalm 131:1-3

Akademické tituly

Před časem jsme všichni zaznamenali „sérii“ výměny ministrů ve vládě z důvodů udivujících, možná i trochu úsměvných – podezření z plagiátorství jejich vysokoškolských závěrečných prací. Mám k tomuto tématu poměrně blízko, neboť v našem církevním vzdělávacím zařízení Husově institutu teologických studií každoročně ukončuje studium několik desítek absolventů, kteří rovněž vypracovávají absolventské, bakalářské, magisterské a diplomové práce. Samozřejmě, že dnes jsou jiné možnosti kontroly, existují počítačové programy, které nepoctivost ihned odhalí, ale stejně si myslím, že i bez nich se lze tomuto problému vyhnout, pokud od počátku vedeme studenty k solidnímu a poctivému přístupu ke studiu. Rovněž záleží na svědomitosti a poctivosti školitele a oponenta. Nakonec – pokud má absolvent následně prokázat v zaměstnání znalosti a vědomosti z vystudovaného oboru, co jsou mu platné opsané myšlenky, výzkumy a závěry někoho jiného? Zde nastupuje zodpovědnost komise, která posuzuje a hodnotí obhajobu závěrečné práce. V našem vzdělávacím zařízení se s tímto problémem téměř neseťkáváme. Uchazeči, kteří se k nám hlásí, ve svých motivačních dopisech zdůrazňují zájem o studium a touhu proniknout hlouběji do oblasti teologie, pastorační a charitativní práce. To v podstatě vylučuje snahu o „krádež“ myšlenek, textů a citací. Chtějí být originální a ukázat, jak se studiem dokázali v daném oboru vzdělat a zorientovat. Občas se sice najde jedinec, který má snahu při psaní testu opisovat a je úsměvné, jak důstojní dospělí jsou vynalézaví ve schovávání taháků – a ty si určitě psali sami, takže se vlastně připravili a učili, ale jak správně říká jeden

z pedagogů, stejně se to budou muset k závěrečné zkoušce naučit. Poplatky jsou na některých školách tak vysoké, že studenti nabývají dojmu, že si studium, potažmo titul vlastně zaplatili. U nás to tak není, neboť školné je tak nízké, jak jen to zákon dovoluje. Studenti u nás studují pro to, že chtějí. A my víme, že našim absolventům nařčení z plagiátorství svůj podíl i tým pedagogů, školitelé, oponenti i komise pro závěrečné zkoušky.

Možná by si výše zmínění „hříšníci“ měli vyzkoušet studium někde v zahraničí, kde jsou podmínky tvrdší. Např. v Itálii se kromě školného platí každá zkouška, při jejím opakování dvojnásobek, všechny zkoušky vč. té závěrečné jsou veřejné a této možnosti se hojně využívá, takže si nikdo nedovolí „podvádět“ a místo známek studenti během studia sbírají body. Ty se na konci studia sečtou vč. závěrečné zkoušky, a tak je celkové hodnocení velmi transparentní. Teď už to u adeptů na ministerské posty nezměníme, ale možná by stálo za úvahu systém vzdělávání na této úrovni trochu upravit. Vždyť přeci vysokoškolské vzdělání je výběrovou záležitostí a univerzitní diplom má svou cenu!

Renata Velišková
pověřená
redaktorka

Renata Velišková

Pátý červenec 2018 na KRAKOVCI

Ve shodě s tradicí sahající až do 15. a 16. století se v předvečer Husova svátku opět uskutečnila 5. července na Krakovci slavnostní bohoslužba – k uctění památky velkého českého mučedníka, kazatele a reformátora, M. Jana Husa. Liturgii vedl a kázáním posloužil bratr doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., dr. h. c., biskup pražský, za přítomnosti zástupců duchovenského sboru. Jako součást slavnostního obřadu proběhl křest dvou mladých lidí připravujících se ke vstupu do manželství.

Organizátoři akce nabídli návštěvníkům zajímavý doprovodný program: film o Husově žákovi a příteli POSLEDNÍ ÚTĚK JERONÝMA PRAŽSKÉHO a výstavu – prezentaci uměleckých prací dětí a mládeže vytvořených v rámci Projektu ČESKO – NÁŠ DOMOV V PROMĚNÁCH ČASU, jenž připomněl významné výročí (Republika 1918 a volba TGM, Presidenta Osvooboditele).

Projekt zahrnul literární úvahy, výtvarné kreace, rukodělné práce, fotografický i archivní materiál. Do Projektu vstoupilo více než 600 dětí ze základních škol a více než stovka z věkové kategorie mladší (mateřské školy) i starší (odrostlejší mládež). Významnou roli v něm sehrála zařízení ČČSH, DC (Dětské centrum) Srdičko (pracují-

cí při NO ČČSH Žebrák) jako vyhlášovatel Projektu a DC Světluška (pracující při NO ČČSH Tmaň).

Své pozdravné slovo nám poskytl Mgr. Jiří Sobek, starosta a kastelán na Krakovci v jedné osobě.

Otevřeme oči a pozorně se dívejme. Zachovejme také naprostý klid a důvěru v příští dny.

Jsmo malým národem a procházíme nejen kritickými údobími svého vývoje, ale i utrpením, možná proto, abychom uzráli, pro úkol kultury ducha. Již několikrát jsme byli na pokraji záhuby, avšak v knize osudu je psáno, že nemáme zahynouti. Dali jsme světu mnoho impulsů obrodného hnutí světových dějin, ve smyslu duchovního vývoje.

Tápeme a bloudíme ve zmatku a nejistotě, klopýtáme o kořeny své zaslepenosti a nevědomosti. Nevíme, kde je klid a mír.

Otevřeme oči a pozorně se dívejme. Zachovejme také naprostý klid a důvěru v příští dny. Civilizace se žene nezadržitelně vpřed a nastane doba, kdy žádná prestiž té či oné strany, té či oné velmoci, ale láska a úcta k člověku budou vládnout, a duchovní hodnoty budou zdobit hlavy našich hodnostářů. Budme silní a klidní, současně však opatrní, neboť lidská slabost není vzácností. Vše, co přichází a přijde, řadme do souvislosti s vývojovým procesem pro růst duší. Uskutečňujme spolu ideu, kterou hlásali naši velcí, včetně TGM, a to ideu čistého

lidství, osobní i duchovní svobody, osvobození ženy i muže. Zatím ve většině nešetříme životy lidské ani zvířat, rostlin, stromů, květů – a jsme šlehaní tvrdou botou. Tápeme a bloudíme ve zmatku a nejistotě, klopýtáme o kořeny své zaslepenosti a nevědomosti. Nevíme, kde je klid a mír. Nechápeme Boží tajemství. Nerozumíme životu a sobě. Všechny národy Země jsou spojeny rodným kruhem lidství a člo- věčenství.

Jsmo velmi bohatým národem na duchovní hodnoty. Nedopusťme proto, abychom se na pozadí veškerého možného růstu stali lidskými „zmetky“, otřesme se jako kůň, který ze srsti smetá hejno komárů a ovádů. Vyjdeme ze stínů, které nás obklíčily a zatemnily cestu. Vystupme z nízkosti lidského pádu. Zastavme řeku nešlechtného myšlení a slova. Vydejme Boží světlo do nás vložené.

Do Projektu vstoupilo více než 600 dětí ze základních škol a více než stovka z věkové kategorie mladší (mateřské školy) i starší (odrostlejší mládež).

Přejme všem hladovějícím nasycení a těm, kdo hynou z nedostatku práce, přinášeje pomoc. Přejme všem lidem klid a mír, o kteréžto statky jsou zatím ochuzeni. Přejme si též, aby původní učení Ježíše Krista se zaskvělo v plné čistotě a jasnosti. Služme láskou a mírem, žijme život v Bohu a pojďme s Kristem v budoucnost.

Z Krakovce srdečně objímá
Jirka Sobek.

(BK, jSk, RA, NO Panoši Újezd)

Legionářská slavnost M. J. Husa v Itálii před sto lety

V dubnu 1918 se podařilo, a to především zásluhou M. R. Štefánika, zřídít po Rusku a Francii i československé vojsko v Itálii. První slavností, kterou pořádala československá divize ve válečném pásmu v Itálii, byl svátek M. J. Husa 6. července 1918. Z rozhodnutí Národní rady v Paříži byla tato slavnost spojena s oslavou 1. výročí bitvy u Zborova.

V předvečer svátku M. J. Husa zapálily legionářské oddíly velké ohně, tak aby byly viditelné i z rakousko-uherských zákopů. U ohňů se podle zvyků z Čech zpívaly husitské písně.

Vlastní oslava dne 6. července byla u kostelíka ve Ferrare di Baldo, nedaleko jezera Lago di Garda. Dopoledne oslava začala proslovem o významu M. J. Husa a následovalo zapálení hranice za zpěvu písně „Kdož jsou Boží bojovníci“. Legionářské oddíly poté pochodovaly před obrazem M. J. Husa a slavnost byla zakončena národní hymnou.

Odpoledne proběhla zborovská slavnost. Nejprve v přednášce řečník seznámil účastníky shromáždění s významem bitvy u Zborova, a poté zazněla píseň „Hej Slované“. Slavnost dále pokračovala pásmem básní, cvičením sokolů a koncertem.

Husových a zborovských oslav se zúčastnil italský velitel československé divize generál A. Graziani, angličtí generálové Ratcliff (velitel anglických vojenských sil v Itálii) a Boves (anglický vojenský atašé u Národní rady v Paříži) a další angličtí a italské důstojníci a vojáci.

Podobně oslavila svátek M. J. Husa i 11. legionářská brigáda na Malga Canalatte (česky ovčárna – salaš), kde bylo velitelství 31. pěšího pluku. Malga Canalatte (1 470 m) leží pod nejvyšší horou v této části Alp – Monte Altissimo (2 079 m), kde je výhled i na jezero Lago di Garda. Na svátek M. J. Husa české výzvědné hlídky házely do rakousko-uherských zákopů letáčky, kde kromě obrázku J. Husa ve vězení byla i informace o československém vojsku v Itálii.

Husova slavnost přinesla našim legionářům radostné chvíle a připomínku slavných českých dějin, kdy v jejich srdcích svítila naděje na ukončení války a na vznik svobodného státu Čechů a Slováků.

Husův svátek si českoslovenští vojáci připomněli také v Římě a ve Folignu (město ve střední Itálii). V italském tisku se před sto lety pochvalně psalo nejen o J. Husovi, ale i o J. Žižkově, sv. Václavovi a T. G. Masarykovi.

Zpracoval: Jan Boček

Poprava legionářů v Barbaranu

Italská armáda se počátkem června 1918 připravovala na blížící se ofenzivu rakousko-uherské armády, a proto posilovali své postavení ve válečném pásmu. Bylo rozhodnuto, že na frontu budou posláni také československé pěší pluky pod velením generála A. Grazianiho (1864 – 1931). Při přepravě vojáků se 11. června 1918

z transportu v železniční zastávce Vizenze ztratila skupina legionářů. Druhý den na této zastávce italská polní četníci našli osm československých legionářů, které zatkli a odvedli do nedalekého Barbaranu, kde v zámečku sídlil velitelský štáb československé divize. I přesto, že legionáři neměli kam utéct, neuměli italsky a k frontě to bylo více jak 20 kilometrů, byli považováni za zběhy a prchlivý generál A. Graziani dal rozkaz, aby byli pro výstrahu neprodleně zastřeleni. Poprava se konala u zdi hřbitova v obci Barbarano, kde je dodnes na zdi namalovaná osmička. Podle očitých italských svědků 10 minut po popravě přijela spojka na motocyklu s rozkazem legionáře nepopravovat. Bohužel to bylo už poz-

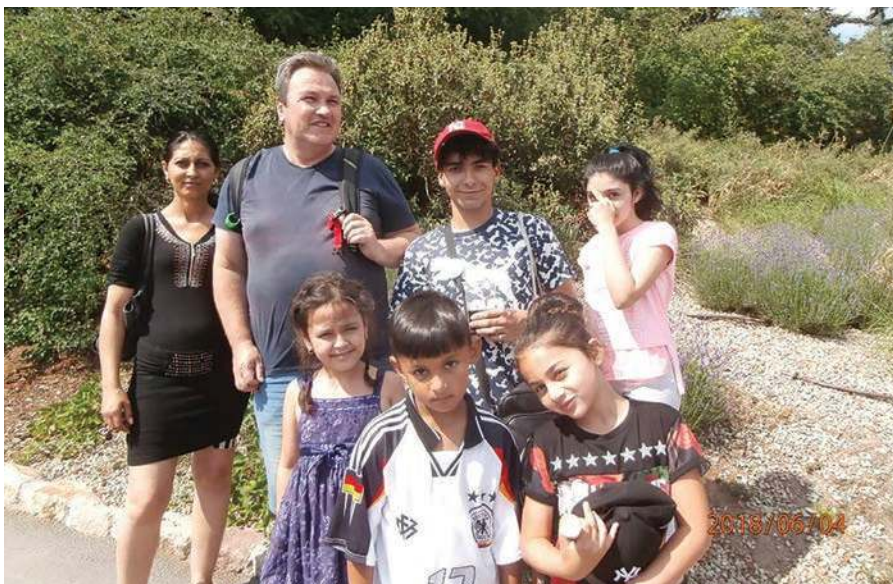
dě a J. Doskočilovi (32 let), F. Keblerovi (23 let), F. Malíkovi (26 let, F. Němcovi (22 let), J. Němcovi (29 let), A. Slovákovi (31 let), F. Šmatovi (38 let) a A. Zábranskému (28 let) to život už nemohlo vrátit. Kromě F. Šmata, který měl hodnost desátníka, byli ostatní vojáci. Těla popravených byla pohřbena v místech poprav a později byly jejich ostatky převezeny neznámo kam. Po válce rodiny popravených neměly nárok na legionářské výhody.

Přestože generál A. Graziani byl u legionářů velmi oblíben, Národní rada v Paříži proti popravě ostře protestovala, neboť Graziani neměl k popravě bez vojenského soudu kompetenci. Tato stížnost byla pravděpodobnou příčinou jeho odvolání z funkce velitele československé divize 24. října 1918 a novým velitelem se stal generál L. G. Piccionini (1866 – 1942).

Také generál A. Graziani zemřel násilnou smrtí, neboť byl nalezen mrtev u železničního náspu a jeho smrt se nikdy řádně nevyšetřila. Generál nařizoval často i popravu italských vojáků, a tak se má za to, že ho někdo ve vlaku poznal a vyhodil z jedoucího rychlíku. V rámci legionářské pouti po Itálii, kterou pořádala ČsOL, se delegace pražské diecéze zúčastnila i pietního shromáždění na hřbitově v Barbaranu, kde uctila památku popravených legionářů. Delegace byla složena z těchto bratrů: J. Bočka – místopředsedy DR, Mgr. M. Charvát – člena DR a J. Janduse – emeritního finančního zpravodaje DR.

Zpracoval: Jan Boček

Jarní akce s NPK Husita

Poslední květnový víkend jsme společně s nízkoprahovým klubem Beztíže, též ze Žižkova, vyrazili na preventivní víkendový výjezd do Zbraslavic u Kutné Hory. Víkendový pobyt má hlavně za cíl dětem zprostředkovat nové zážitky a zkušenosti, které využijí ve svém osobním životě. Děti díky víkendovce poznaly nová místa v České republice, a některé děti byly poprvé na výletě bez rodičů. S dětmi jsme vyrazili na výlet na kolech, do lanového centra a uskutečnili další sportovní aktivity. Večerní hodiny jsme si zprjemňovali u táboráku a adrenalin nechyběl, jelikož ani bojovku jsme nevynechali. A jak jsme s Nízkoprahovým klubem Husita oslavili Mezinárodní den dětí? Vyjeli jsme do Zoo Praha v Troji. Celé odpoledne jsme strávili pozorováním zvířat. Děti poznaly pro ně nové druhy zvířat a rostlin, mohly pohladit a nakrmit kozy či lamu. A které zvíře vyhrálo cenu oblíbenosti? S přehledem zábavné surikaty, u kterých jsme strávili nejvíce času z celého slunného odpoledne. Nejen děti z NPK Husita vyrážely

na výlety, ale i tým NPK Husita vyjel na vzdělávací výlet – přesněji na metodický výjezd, kde jsme se věnovali metodice sociální práce v klubu.

Tábor v Horažďovicích

V půlce července NPK Husita vyrazil na tábor do Horažďovic, kde jsme našli útočiště na farnosti náboženské obce ČČSH v Horažďovicích u Samuela Vašína, který byl milým a ochotným hostitelem a i díky němu se tábor nesl v příjemném duchu. Tábor se uskutečnil v době vzpomínání na upálení Mistra Jana Husa, o to více si vážíme času, který si pro nás Samuel Vašín vyhradil. Program tábora byl přizpůsoben dětem, jelikož spousta z nich bylo nadaných tanečnic a tanečníků, věnovali jsme dostatek prostoru pro tanec, který vedla lektorka Eva Džobáková. Dále jsme vyjeli společně na výlet na hrad Rábí, který je chráněn jako kulturní památka České republiky. Děti zde viděly krásy celého hradního areálu a mohly si vyzkoušet, jaké to je držet na ruce dravého ptáka či sovu. Jeden den byl ve znamení krásy, kdy se všichni navzájem líčili, masírovali, lakovali nehty, pletli rasta copánky a česali. Aby to nebyla jen taková pohodička, jeden večer jsme na faře připravili bojovku, která končila na strašidelné půdě, jako odměna za bojovku byl připraven táborák a hudba. Jsme rádi, že děti se s námi bavily a věříme, že nasbíraly nové zkušenosti a zážitky.

Bc. Anna Zavřelová

LIPANY – Pietní akt 2018

Dne 30. května 2018 zástupci náboženských obcí Církve československé husitské (ČČSH) v Úvalech a v Uhlířských Janovicích navštívili Lipanský památník, kde uctili památku bojovníků – účastníků bitvy u Lipan, k níž došlo nedaleko Českého Brodu 30. května 1434. Bitva mezi panskou jednotou a polními vojsky skončila katastrofální porážkou polních vojsk, zahynulo v ní prý

na deset tisíc mužů – a dodnes se připomíná jako nešťastný příklad a symbol české nesvornosti.

Sestra farářka Mgr. Jitka Pokorná ve své promluvě připomněla 584. výročí této bratrovražedné bitvy, při které padl slavný vojevůdce a nejvlivnější husitský politik Prokop Holý. Po závěrečné modlitbě účastníci akce položili květinu u pomníku.

(BK, jsk)

SÁZAVSKÁ POUŤ

bohoslužba, koncerty i soutěže

Příběh Cyrila a Metoděje připomněl návštěvníkům duchovní program Pouti na Sázavě. Kulturní část akce, plná živé hudby, navodila prvorepublikovou atmosféru. A nechyběly ani spontánní projevy radosti nejmenších poutníků, kteří se zúčastnili soutěže a interaktivní hry. Letošní 18. ročník Pouti i přes občasné dešťové přeháňky naplnil areál Sázavského kláštera duchem přátelství. V sobotu 23. června sem našli cestu především věřící z ČČSH, ale i křesťané jiných vyznání.

Aktualizace cyrilometodějského poselství

Jména „apoštolů Slovanů“, dvou bratrů ze Soluně, zazněla už při zahájení Pouti na Sázavě. Slyšeli jsme je ve společné písni i v modlitbě patriarchy Tomáše Butty: „*Bud' s námi, když si v tento den připomínáme pouť Cyrila a Metoděje, kteří přinesli světlo Kristova evangelia našim předkům. A prosíme, aby toto světlo zářilo i v našich životech.*“ Ze Sboru opata Prokopa se pak poutníci za zpěvu křesťanských písní vydali

do nedalekého Sázavského kláštera. V čele zástupci náboženských obcí z Nymburka, Sázavy a Prahy–Vinohrad nesli prapory svých sborů. Přímo v klášteře k nim ještě přibyl prapor ze sboru na pražském Spořilově. Bohoslužbu pod širým nebem s bratrem patriarchou sloužil vikář Jan Kohout. Kázal patriarcha Tomáš Butta a ve své homilii vycházel především z textů Prvního listu Petrova 2,11-17 a 3,8-9. V úvodu připomněl, že jsme se sešli na místě, kde se za časů opata Prokopa slavila liturgie ve slovanském jazyce. Ve svém kázání se ale hlavně zaměřil na osobnosti

Cyrila a Metoděje. Úkolem misie na Velké Moravě pověřil oba bratry byzantský císař Michael III. „*A v pramenech je uvedeno, že se neodvážili odříci ani Bohu, ani císaři,*“ zmínil patriarcha Tomáš Butta. „*Všimněme si toho pořadí. Na prvním místě je respekt a úcta vůči Bohu, a pak vůči vládci. Přesně tak je to i v tom citovaném místě z Prvního listu Petrova: „... Boha se bojte, krále ctěte.“ (1 Petr 2,17) A právě toto pořadí je velice důležité. Když se vytratí z lidského života Boží autorita a člověk se třeba slepě upne k nějaké lidské autoritě, začne uctívat lidské vládce, pak je to v rozporu s křesťanským vědomím, že nad všemi vládci tohoto světa je Bůh v Kristu.*“ Podle bratra patriarchy by společné dílo Cyrila a Metoděje a jejich žáků nevzniklo bez vzájemné úcty a bratrského respektu.

Program v prvorepublikovém duchu

Organizátoři nemohli v kulturním programu pominout sté výročí vzniku samostatného Československa. A tak areálem kláštera zněly prvorepublikové melodie a především dámy se nechaly inspirovat módou 20. a 30. let. Do Sázavského kláštera dorazily třeba s elegantními členkami nebo v noblesních barevných šatech. Na pódiu v Severní zahradě vystoupily skupiny Melody Boys a Swingkopa. Během jejich benefičních koncertů a při bohoslužbě se vybralo na dětské domovy Sázava a Husita 3352 korun a 20 eur. Návštěvníci si mohli také po celý den prohlédnout a koupit keramické výrobky z chráněných dílen středisek Husitské diakonie Domeček a Nazaret. A krátce po poledni měli všichni příležitost si v klidu popovídat a případně se seznámit při agapální hostině, na které nechybělo ani víno, dar pro poutníky od Lenky Válkové. Kulaté výročí měl ve svém názvu i kvíz „*Sto let republiky*“. Poutníci se tedy nechali „*vtáhnout*“ do soutěže, kterou připravila Martina Kopecká

Dobrovolnice při realizaci Pouti

a zajímavosti z novodobé historie v roli moderátorky jim tlumočila Jana Krajčířiková. Už mimo dobové téma nabídl hudební program také vystoupení Slávka Klecandra a Evy Henychové.

Děti soutěžily a psaly svá přání

I dětský program připravily organizátorky u příležitosti významného výročí vzniku republiky. Jana Krajčířiková, Kristýna Mlýnková, Eva Vymětalová Hrabáková a další členky realizačního týmu nachystaly pro malé poutníky soutěž a hru. Konventní nádvoří kláštera ožilo výtvarnou soutěží, ve které děti malovaly a kreslily na téma sto let republiky a moje země – můj domov. Vystavené obrázky pak návštěvníci hodnotili body v podobě kolíčků a vítězové si odnesli hračky, výtvarné potřeby a další odměny. Téměř po celý den si mohly děti užívat interaktivní hru Republika slávi. Na stanovištích pod barevnými slunečníky prošly postupně jednotlivými desetiletími od 20. let 20. století až do současnosti. Vybraná témata a jejich zpracování často zaujaly i rodiče nebo prarodiče. V závěru hry každé z dětí vystřihlo z papíru figurku člověka a napsalo na ni své přání – modlitbu. Právě tyto prosté a upřímné modlitby pak zazněly na konci programu Pouti při ztišení v kryptě kostela: „*Aby na sebe byli všichni hodní a měli*

Bohoslužba v Severní zahradě

se rádi. Aby nám zůstala příroda čistá. Aby nebyla válka.“ A s největším ohlasem u přítomných rodičů se setkalo poslední dětské přání: „Aby už byly prázdniny.“

Pouť na Sázavě jako malý festival

Podle hlavní koordinátorky akce Hany Tonzarové měla letošní Pouť na Sázavě v porovnání s předchozími ročníky nejrozsáhlejší program. „Zvukař mi řekl, že už to není Pouť, ale malý festival,“ dodává s úsměvem Hana Tonzarová. „Jsem ráda, že nám roste i realizační tým, s každým dalším člověkem přichází nová energie.“ Hlavní koordinátorka také poděkovala zhruba třiceti dobrovolníkům, kteří většinou zajišťovali program pro děti a pomohli při převozu potřebného vybavení z Prahy do Sázavského kláštera a zpátky. Zavzpomínala také na to, jak projekt před osmnácti lety začínal a jak její kolegové tehdy otevřeli myšlenku pouti s ekumenickou účastí. „Každý rok zveme poutníky napříč církvemi. Například k významnému výročí Cyrila a Metoděje (v roce 2013, pozn. red.) jsme přizvali všechny liturgické církve a měli jsme tu pěvecké sbory z Římskokatolické, Pravoslavné a naší církve,“ ohlíží se do minulosti Hana Tonzarová. „Letos máme na Sázavě z jiných církví spíš laiky, ne přímo oficiální zástupce. Povídala jsem si tady s členy Českobratrské církve evangelické a vím, že přišli i věřící z Apoštolské církve, Církve adventistů sedmého dne a dalších společenství. Těší mě, že si sem poutníky nacházejí cestu a že tuto akci mají rádi.“

Večeře Páně

Vystoupení Melody Boys

Dobrovolníci na přípravě Pouti

Hraje a zpívá Swingkopacentra

(jz)

Publikováno v týdeníku Český zápas
č. 27/2018

SVĚTOVÁ RADA CÍRKVÍ oslavuje 70. výročí svého vzniku

Ekumenická bohoslužba slova v kapli Ekumenického centra v Ženevě

První kroky dlouhé cesty: Psal se rok 1948, když 23. srpna v Amsterdamu vznikla na svém prvním zasedání Světová rada církví, která navázala na úspěchy dosavadní práce Hnutí víra a řád. Toto hnutí poprvé zasedalo roku 1927 v Lausanne, kde se rozhodlo o ustavení pokračovacího výboru, který se (mimo období 2. světové války) setkával každý rok až do založení Světové rady církví. Ta přeměnila hnutí ve Výbor pro víru a řád při SRC.

Na začátku bylo ohromné úsilí a odhodlání všech zúčastněných 147 zakladatelských církví a po sedmi desítkách let sdružuje tato největší ekumenická organizace celkem 350 církví (toto číslo již zahrnuje dvě církve, které byly přijaty na minulém zasedání ústředního výboru SRC v červnu letošního roku v Ženevě), ke kterým se celkově hlásí 500 milionů křesťanů po celém světě.

Ekumenické putování: Mottem Světové rady církví je od posledního valného shromáždění v jihokorejském Busánu téma Putování za spravedlností a mírem. Tento směr dovedl SRC až k mo-

mentu, který by byl v minulosti těžko představitelný – Ekumenické centrum Světové rady církví v Ženevě navštívil papež František, který tak vyjádřil uznání 70leté práci a úsilí SRC. Františkova návštěva sídla ekumenické rady byla v pořadí třetí papežskou návštěvou. V roce 1969 přijal pozvání papež Pavel VI. a později i Jan Pavel II.

Celá událost setkání ústředního výboru SRC s papežem Františkem se odehrála v duchu očekávání společné bohoslužby slova i následného programu.

Martina Viktorie Kopecká naši církev zastupuje v ústředním i výkonném výboru Světové rady církví

Byla to chvíle, kdy se propojovala historie s přítomností a otevřel se horizont budoucnosti. Setkání bylo orámováno tématem společného putování a spolupráce na cestě k přijímající a respektuplné jednotě, které se dobře doplňuje tématem papežovy návštěvy Švýcarska „*Jít, modlit se a společně pracovat*“.

Výhled směrem k jednotě: Papež František po příletu do Ženevy řekl, že „*Je to cesta směrem k jednotě, doprovázená touhou po jednotě...*“, cesta, pouť – chcete-li, je symbolem pohybu vpřed, a to společně, k cíli, který je pro všechny křesťany stejný. Během společné bohoslužby v kapli ekumenického centra jsem měla možnost přečíst text z listu apoštola Pavla Galatským (3,28) „*Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.*“ a to je myšlenka, které se papež František ve svém kázání dotýkal, vysvětloval ji a ukázal i směr, kudy by se křesťané měli ubírat. František má schopnost

Papež František přináší dary a také přijímá ikonu s obrazem Ježíše Krista jako vinného kmene

svým slovem i činy spojovat mnohé ve společné vizi, může být i inspirací všem generacím i národům.

Odkaz a práce Světové rady církví: Při výročí 70 let existence Světové rady církví si také připomínáme největší úspěchy minulosti. Zásadní jsou dokumenty Křest, Večeře Páně, Ordinance a O povaze, poslání a směřování církve, které publikovala komise Výboru pro víru a řád. Tyto dokumenty obsahují teologickou shodu mezi církvemi v nezákladnějších aspektech křesťanského života, jako jsou křest, eucharistie a duchovní služba. Výjimečnou chvílí je také zveřejnění digitálního archivu prací Komise hnutí pro víru a řád, což je považováno za velký krok směrem k dostupnosti výsledků ekumenického bádání.

Inspirace pro další práci církví: Já osobně ve smysluplnost ekumenické spolupráce spoléhám a doufám v ni. Ocitáme se nyní na prahu dalšího stupně vzájemného přijetí v rámci ekumeny. Tato fáze může trvat dlouho, ale samotné vyslovení myšlenek jednoty – jednoty v Bohu, ve kterého věříme a jsme jako církve jednotlivými výhonky vinného kmene, nám dává vědomí, že naše pouť měla, má a bude mít smysl, bude-li se opírat o pravdu, stejně jako o víru, naději a lásku.

Obecné poznámky: *Práci Světové rady církví můžete sledovat na webu www.oikoumene.org nebo si nechat zasílat pravidelné Newslettery.*

Členem Světové rady církví jsou v rámci ČR tyto církve: Československá církev husitská, Českobratrská církev evangelická, Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku, Slezská církev evangelická augsburského vyznání. Římskokatolická církev členem SRC není, ale posílá své oficiální pozorovatele a také je členem již zmíněného Výboru pro víru a řád.

Mgr. Bc. Martina V. Kopecká

FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY

Již XVIII. ročník Festivalu duchovní hudby proběhl 5. července 2018 v chrámu sv. Mikuláše, kolébce Církve československé husitské. Festival je součástí Husovských slavností ČČSH. Koná se pod záštitou patriarchy ThDr. Tomáše Butty, Th. D. a pražského biskupa doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D.

Hostitelem festivalu je Náboženská obec Praha 1 – Staré Město, festival je tradičně pořádán v chrámu sv. Mikuláše. Za laskavou podporu též děkujeme Ministerstvu kultury ČR.

Na úvod slavnostního podvečera zazněla Toccata F dur Ch. M. Widora v podání **Michala Hanzala**. Letošní ročník festivalu zahájil bratr patriarchy, který připomněl odkaz Mistra Jana Husa i 100. výročí založení republiky. A pak se již slova ujaly moderátorky **Markéta Hlasivcová** a **Květoslava Salmonová**, které uvedly první účinkující, **Komorní soubor Matoška** z Tábora. Tento „rodinný soubor“ je již pravidelným účastníkem našeho festivalu. Letos jsme měli to potěšení slyšet v premiérovém provedení Žalm č. 131. Dalším milým hostem byl **Smíšený sbor Jizerka** ze Semil. Pro nás je zajímavé, že v červenci 2015

byla Jizerka přizvána k účasti na mši v Betlémské kapli. V chrámu sv. Mikuláše vystupovaly i další sbory Jizerky, ať již Komorní sbor Jizerka, smíšený sbor či mužský nonet H9. Sbornistyněmi těchto souborů jsou Nadia Ladkany a Alena Brádllová. Letos Smíšený sbor vystoupil pod vedením sborníka Petra Řeháka.

A pak již přišel na řadu **KVINTUS**. Kvintus není latinská pořadová číslovka, jak by se mohlo zdát. Je to zkratka pro Kočovnou Vášnivě Intonující Nekonvenční Temperamentní Univerzální Společnost. A tato společnost nás potěšila svým vystoupením pod vedením sborníka Jiřího Doubka. Soubor v letošním roce oslavil 35. narozeniny.

V podání **Michala Hanzala**, varhaníka u sv. Mikuláše na Staroměstském

náměstí, též v Betlémské kapli a v Zrcadlové kapli Klementina, znělo Bachovo Concerto G dur a k vystoupení se zatím připravoval náš zahraniční host, **PUMC Choir** – Providence United Methodist Church Chancel Choir. Je to sbor Spojené metodistické církve Charlotte v Severní Karolině, pod vedením sbormistra Adama Warda. V této církvi působí 7 pěveckých sborů, napříč všemi věkovými kategoriemi. Při letošním devítidenním turné po Evropě (Praha, Vídeň, Salzburg) soubor vystupuje s repertoárem z děl známých evropských a amerických skladatelů. Sestry a bratři doufají, že duchovní hudbou přispějí ke sblížení lidí.

Jana Kozubková

A po tomto strhujícím zážitku již přišly na řadu ukázky z **oratoria Marka Šlechty** Kázání na hoře. „Biblický text v kralické češtině i v ekumenickém překladu ožívá písní a současnou hudbou. Marek je všestranná osobnost – hudebník, sbormistr, autor aranží (spirituály, lidové i hebrejské písně ad.), básník. Vyžívá též zpěvníky a je certifikovaným lektorem holocaustu. Je organizátorem celonárodního happeningu PAMATUJI!, pořádaného k výročí vyvraždění rodinného tábora v Terezíně. Členové Dialogu na cestě se ve spolupráci s NO Karlín každoročně na pořádání této akce podílejí.

Písně z oratoria za doprovodu kytary zpívala **Jana Kozubková**, nová tvář našeho festivalu. Všechny nás okouzila svým originálním projevem a úžasným

Komorní soubor Matoška

hlasem. Zpěvačka je nositelkou ocenění objev roku na festivalu Next Wave – „za její nasazení, ochotu a schopnost propojovat rozličné nezávislé hudební a divadelní projekty“.

Varhanních partů oratoria se ujal **Blahoslav Rataj**, hudební pedagog a člen pěveckého sboru Naši pěvci. Blahoslav působí jako učitel houslové a varhanní hry, též jako muzikoterapeut v integračním centru pro postiženou děti Zahrada.

A úplně na konec spirituály! Mezinárodní vokální skupina **LET'S GO!** zpívá a cappella (bez nástrojů) výhradně americké spirituály. Láska k nim spojila Lee Andrew Davisona, Veroniku Mannovou, Tomáše Ludvíčka a Marka Šlechtu. Lee Andrew Davison je z Oklahomy. Ostatní jsou z Prahy a okolí. Říkájí o sobě „Milujeme spirituály a rádi je zpíváme pro každého a s každým, kdo se na nás obrátí.“ Koncertují a účastní se festivalů v Čechách, Itálii, Rakousku a Anglii. Též nabízejí koncerty školám v rámci projektu „*Spirituály do škol*“.

A spirituály byly opravdu důstojným i radostným zakončením letošního ročníku Festivalu duchovní hudby.

Na závěr poděkoval přednosta kulturního odboru ThDr. Jiří Vaníček účinkujícím i publiku, dále všem, kteří se podíleli na přípravě festivalu. Večer byl zakončen společnou modlitbou a písní č. 291 ze zpěvníku „*Dej nám moudrost, odvahu*“.

RNDr. Markéta Hlasivcová
Dialog na cestě

Vašíkovy tematické obrázky

Díky svému talentu, chuti a nadšení pro malování, jsme požádali našeho nejmladšího přispěvatele Vašíka, aby nakreslil pro připravovaný plakát pro mládež „*Pojď a dotkni se, Církev československá husitská*“, komiksové obrázky. Jak se s tím vypořádal, posuďte sami: Na prvním obrázku je ve třech zobrazeních kázající Mistr Jan Hus, na druhém potom Jak se člověk stává součástí církve, opět tři obrazy vedle sebe, křest (rodiče, dítě, kazatel), druhý obraz děti sedí v kostele ... třetí obraz děti si hrají před kostelem

Malé zamyšlení nad knihou DOTEKY KRÁSNÉHO UMĚNÍ

Knihy *Doteky krásného umění* je poselstvím šesti básníků a spisovatelů. Hlubí duševní prostor pro setbu ušlechtilých hodnot pro zdravý tělesný, psychický a duševní život dnešního člověka. Představuje cennou publikaci pro každého, kdo cítí k tomuto světu lásku, která po tisíciletí rezonuje lidským rodem. Podněcuje tvořivost lidského ducha, osvětluje svými prostředky psychiku v jejích základních i nejvyšších rovinách. Provokuje v člověku smyslové představy, aby zatoužil hledat, probouzet a interpretovat krásu, pravdu, dobro i tajemství ve vzácných i běžných životních situacích. Publikaci vnímám jako očišťující iniciativu tvůrčího kolektivu, která představuje pro čtenáře všech generací dotek životodárného Bytí, po kterém toužíme. V tomto kontextu dochází k průniku (částečnému vhledu) i do transcendentálních hodnot. Nejsou to situace nové, jsou jen zasazeny do společenských podmínek postmodernistické a digitalizované společnosti. Publikace přibližuje způsoby, kterými je možné do běžného života vnášet světlo naděje, prohlédnutí, denní radost, štěstí, tělesné, psychické a duchovní zdraví. Rovněž upozorňuje na umělecké proudy, které život obtěžují, ohrožují nebo umrtvují. Je programově rozdělena na úvod a devět tematických částí: *Empatie krásy, Probouzení krásy, Smysl a cíl, Tajemství krásy, Hledání krásy, Obrazy vzpomínek, Poetické bytí, Interpretace krásy a Lekce krásy života*. Obsahuje 160 básní, literární poetických esejí, umělecko-filosofických náhledů a komentářů šesti umělců: *Olgy Nytrové, Břetislava Ditrycha, Luboše Y. Kolářka, Aloise Marhoula, Dušana Spáčila a Bohumila Ždichynce (editora)*. Jejich společným cílem je, aby dnešní člověk hledal, nalézal, probouzel, interpretoval krásu, smysl a cíl svého života.

EMPATIE KRÁSY

Úvodní slovo autorů *OLGY NYTROVÉ* a *BOHUMILA ŽDICHYNCE* nazvané *Empatie krásy* působí jako předznamenání pomyslné symfonické básně.

PROBOUZENÍ KRÁSY

V životě nemůže být skutečně krásné to, co není pravdivé. Probouzení krásy se rodí v historických proměnách z kouzla okamžiku, často z bolesti nebo strádání.

V tomto smyslu je vhodné se zamyslet nad interpretací historie, která bezespořu předznamenává a následně ovlivňuje člověka v jeho postojích.

Jak stanovit historické parametry pro pravdu a jak ji tvořivě uchopit, aby byla zároveň oživena pro literární potřeby? *LUBOŠ Y. KOLÁČEK* (Jak píšu a jak píšeme) hodnotí principy jejího hledání. Vyplynou například ze složitých logicko-sémantických kategorií jazykového

vyjadřování Aristotela (Aristotelův spis „O vyjadřování“ kultury v nás). Autor se domnívá, že je možné celou řadu vědeckých publikací, v nichž se historická fakta a analýzy shodují, tvůrčím způsobem oživit. Jako příklad uvádí kreativní ztvárnění historických pravd *Ludvíka Součka, Jana Bauera, Anatola France* nebo *Arnošta Vašíčka*. Je třeba označit některá díla inspirovaná historií jako fakticky nedoložené historické inspirace pro poezii, literaturu, film nebo divadlo. Podle mého názoru jsou historie lidstva a rovněž i ty nepříliš vzdálené dějiny v každé době tendenčně zkruslovány. Silným činitelem pro přemalování pravdy bývají peníze, moc, kariéra, verifikace aktuálních změn režimů atd. Ano, je to tak, jak napsal *Ludvík Souček*, že „dějiny vždy píší vítězové!“. Podle toho, jak se představuje minulost, je možné v ní programově modelovat i vývojové trendy, například nahrazovat historická fakta jinými, umocňovat nebo naopak oslabovat národní identitu, do lidského podvědomí nasouvat nejrůznější záměry. Ovšem zahrávat si s interpretací dějin je velmi neblahé, protože takové jednání oslabuje ve všech sférách mravní kulturu a výchovu.

V poslední době jsme často konfrontováni s pojmem chaos. Někteří odborníci mu přiznávají přívlastek „organizovaný“. Jak mohou spolu obě slova chaos a organizace souviset? Vždyť chaos je vlastně zmatek, který postrádá jakékoli organizační souvislosti!? *OLGA NYTROVÁ* (Poezie proti chaosu) rozebírá tento pojem v konfrontaci s harmonií.

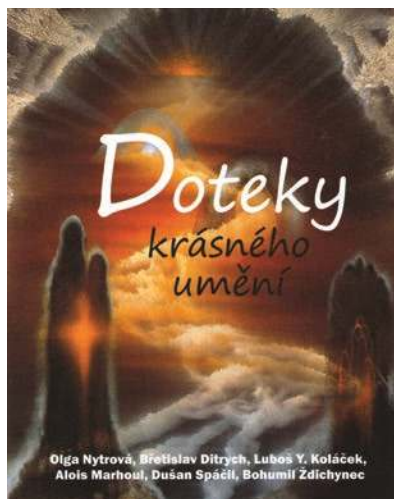
Ve shodě s filosofickým postojem *Eugena Finka* se domnívá, že duchovní konstelace člověka se „spolulidským horizontem“ je založena na určitých pravidlech. Ta vycházejí z faktu, že člověk je tvor společenský a nikoli individualistický. Pozitivními hodnotami lidského sdílení jsou pravdivé vztahy založené například na dobru, pomoci, empatii, přátelství nebo lásce. Mezi nimi nastá-

vá vzácná harmonie, která využívá lidského sdílení. Negativní hodnotou je individualismus s prvky disharmonie. Často sází na lidskou neopakovatelnost, nadřazenost, sebelásku, moc nad druhými a záměrně v člověku akumuluje hodnoty, které ho v jeho duševním a duchovním vývoji zatěžkávají, omezují, brzdí, až zastavují. Organizovat disharmonii (chaos) v kontextech tělesného, psychického či duchovního vývoje dětí, mládeže nebo dospělých je v celosvětovém měřítku odsouzenihodná iniciativa tzv. sociálního inženýrství. Pokud je záporné působení dlouhodobé a postihne alespoň jednu generaci, dochází ke společenským metamorfózám hodnot. Proto se ve shodě s názory autorky (*Dnešní společnost prožívá krizi důvěry*) domnívám, že zejména mládež se dostala do problémové situace. Její život bývá zploštěn do hmotných a psychických procesů s absencí duchovní perspektivy. Často adoruje hmotné (ne)hodnoty, protože právě od útlého dětství jí bývají oficiálně předkládány jako potřebné a moderní. Ovlivňují ji masmediální prostředky, „inovativní“ programy společenských a výchovných institucí, reklamy a jejich podprahová symbolika. Vstupuje tak do stále nových podmínek a vzorců chování. Ty se postupně „pečetí“ do jejího vědomí na základě psychických zákonitostí a utváří tak její budoucí postoje. Glorifikace tělesných prožitků a materiálních hodnot, přehnaná podpora a propagace digitalizovaných technologií tak paradoxně vedou ke ztrátám: například v propojení s tradicí, s rodným klimatem a se společenským prostředím vůbec. Tento společenský mechanismus mnohdy umrtvuje lidské sdílení Řádu světa a jeho přirozený transfer do běžného života. Člověk pak nemůže vnímat transcendentální hodnoty a jejich životodárnou rozvojovou energii. Poselství poezie, která nese znak pravdivosti, spatřuji v probouzení opravdové krásy. Jejím důležitým uměleckým prostředkem je básnická metafora.

Disponuje obrovskou silou a umožňuje autorovi i čtenáři (posluchači) vznést se nad obzory běžného myšlení a dotknout se až hodnot absolutních. V názorové shodě s autorkou (Metafora jako síla obraznosti) představuje básnická metafora dovednost vyjádřit příznačné poetické formulace. Vychází z umělecké imaginace, představivosti a obrazotvornosti. Je založena na schopnosti vybavovat si obrazy dějů a věcí, které jsme dříve vnímali a nyní je opět evokujeme a tvořivě přetváříme na základě paměti. Myslím si, že rozvoj této schopnosti je úspěšnější, když se do procesu včlení i představy z oblastí mimouměleckých. Vzniklé asociční představy tak prohlubují smyslovou i kognitivní interaktivitu. Tyto rezonance umocňují prožitek básnické metafory.

A jak se Olga Nytrová domnívá: „*pomocí metafor se slovo stává obrazem a my tak máme možnost pronikat do slov, dostávat se do podtextu vysloveného, prozkoumávat ono bohaté a mnohvrstevné zátexť*“ (Četba jako dobrodružství). Dodávám, že metafora představuje určité harmonické silové jádro projevující se svým energetizujícím vlivem na lidské prostředí. Velmi bych si přál, aby bylo jen pozitivní. Avšak básnická metafora dává sílu všem stejnorodým hodnotám v pomyslném „reostatu“ dobra až zla, pravdy až lži, svobodě v poznáních mantinelech až bezbřehé volnosti, lásky až nenávisti. Takto může vyjadřovat pozitivní i nešťastné projevy lidské existence. Proto je třeba básnickou metaforu pozorně restrukturalizovat i z pohledů výchovy, vzdělávání a z ostatních celospolečenských aspektů. Ať naši útechou je fakt, že pozitivní hodnoty mohou být často utlačovány, vychylovány, avšak nakonec se stejně v životě prosadí.

S probouzením krásy prostřednictvím hodnotných metafor se můžeme setkat na mnoha stránkách této knihy. Její pravdivost je spojena s pokorným náhledem na život a také s uznáním a s ochrannou lidského prostoru. Tím může být dokonce i celá planeta Země, jak to

sympaticky prezentuje básník ALOIS MARHOUL (Adresa dočasného pobytu). S úsměvnou ironií hodnotí bláhové lidské iniciativy po mamonu v konfrontaci s vnímáním skutečných hodnot. Jen pravé hodnoty přinášejí radost a zdravou úlevu (Naděje).

Vstup krásy do srdce prostřednictvím básnických obrazů empaticky navozuje báseň Probuzení od BOHUMILA ŽDICHYNCE. Při její četbě se v člověku probouzí touha po milosrdných prožitcích, jež se dostávají navzdory bolesti, která je často vyvolává.

Při evokaci krásy vznikají vzácné okamžiky. Básník tak může prožít v jedné chvíli a v detailech celé duhové spektrum věčnosti (Kouzlo okamžiku). V jeho poetických obrazech je ale možné zaznamenat i momenty nebezpečné a životní skepsi (Nebe mlčí). Krása se prostě rodí v různých podmínkách. Důležité je, aby mohla předat své poselství. V tom spočívá její pravý smysl a cíl.

Pokračování v příštím čísle doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc., PF UK

Redaktorem a korektorem knihy je Ing. Václav Strachota

Na obálce je obraz Zdeňka Hajného

Den pro Mistra Jana v Horažďovicích – alias pravdy jsme každému přáli

Mgr. Kamila Čadová Lukasová – farářka

Opravdické safari

Ve Dvoře Králové byl skoro každý, ale na skutečné východoafrické pláň se dostane zatím stále ještě málokdo, a proto bych se chtěl podělit o svou zkušenost. I když toho královédvorského safari si vážím – je to takový kousek Afriky, transplantovaný do srdce Evropy. Jakkoli je skromné – ale nelze jinak. Ostatně ve světovém měřítku patří k nejlepším, ve světě mnoho podobných není.

V zoo si zvíře prohlédneme mnohem lépe, než v přírodě, ale chybí tomu ten punc dobrodružství. Nemusíme se namáhat a hledat, ale taktéž nehrozí žádné nebezpečí – pokud zrovna nepřelézáme ohradu. Ovšem safari je bezpečné taky – jezdí se na ně se zkušeným průvodcem, a vylézat z džípu ven vedle lva by asi nikoho nenapadlo.

Ke skutečnému safari patří i určitý genius loci. V té východní Africe – to je země původu lidstva. Tady žili naši předkové celé generace, mnoho vedlejších větví, z nichž jedna vyústila v nás a naši civilizaci. U nás v Česku žijí lidé asi 100 tisíc let, ale tady 5 milionů, tedy padesátkrát tak dlouho.

A i krajina je zajímavá. Např. jsem navštívil kráter Ngorongoro. To je největší zachovaný meteoritický kráter na světě. Má průměr asi 15–20 km. Dnes je z něj zvířecí rezervace. Je to provázaný ekosystém, jsou zde i potoky, a také překvapivě dost lvů a dalších šelem, které se živí divokou vysokou africkou zvěří. A je to i tak trochu kulturní krajina: po tisíciletí zde žili Masajové. Dodnes najdeme několik vesnic na svazích kráteru. I když tyto konkrétní vesnice jsou jistě dobře spravované ochránci. V okolí kráteru, a i v celém regionu najdete mnoho dalších vesnic. Jakkoli se afričtí vesničané civilizují, Masajové zrovna dbají na své tradice a žijí relativně archaickým životním stylem.

V zoo vidíme zvířata od sebe navzájem oddělená, ale tady se míchají. Byť relativně málo.

Jedete džípem po cestě, a vidíte v dálce několik stojících džípů – to znamená, že se tam něco děje. Nějaké mimořádné zvíře – nejspíš tak lev, nebo nosorožec. Nosorožce jsem viděl spíš jen na dálku, zatímco lvi se nebojí přijít

až k autu. Turisté jsou jim nějak lhostejní. A není to o tom, že by od nich něco čekali, třeba krmení – to se v národních parcích nedělá. Prostě lev leží na i třeba tři metry od auta a své okolí ignoruje. Zatímco návštěvníci se pilně dívají a fotí. Viděl jsem i lvici chystající se k lovu. To se pozná – podle způsobu chůze a držení těla. Průvodce mne na to upozornil – ale je to pak zřejmé. Nějakou dobu jsem čekal, jak si obhlíží stádo zebí, ale lovu jsem se nedočkal.

Moc zajímavý je také národní park Nairobi, který je v Keni u stejnojmenného hlavního města. Nairobi existuje teprve něco přes sto let, a dlouho to bylo jen malé městečko. A ochranáři tu rezervaci založili včas. Takže se vlastně nachází poblíž centra mnohamiliónového města.

V některých částech rezervace jsou v pozadí vidět mrakodrapy – což je taková kuriozita. Přitom zde divoká zvířata žila odjakživa, a např. pokud jde o nosorožce, tak těch divokých je zde největší koncentrace na světě.

V těch rozlehlých rezervacích, kde široko daleko není jiné auto, jsem nebyl. Ale byl jsem v rezervaci zvané Hells

Gate neboli pekelná brána. To je taková soutěska, i geologicky zajímavá, ve které je plno zvířat. Velkých kopytníků i dalších. Důležité je však to, že sem může člověk jít sám. I pěšky, ale praktičtější je to na jízdním kole. Dnes vzpomínám, jak mi přes cestu přešla žirafa, nebo jak jsem byl obklopen desítkami zebí, z nichž ty nejbližší byly ode mne tak 20 metrů.

Času jsem měl málo, a kromě toho je návštěva safari dosti drahá, a tak jsem musel volit. Uvažoval jsem i o rezervaci Ol Pejeta. Nedlouho po návratu do Prahy jsem v televizi slyšel zprávu, že místního nosorožčího samce, který pochází ze Dvora Králové a je posledním ze severního poddruhu bílého nosorožce, museli utratit. Nechybělo mnoho a byl bych možná posledním Čechem, který ho viděl.

Příroda Afriky je mnohem bohatší než evropská, a pro člověka s přírodovědeckým vzděláním to jistě musí být zážitek mnohem větší. Nicméně i pro laika je setkání s takovouto tzv. charismatickou megafaunou zážitkem, na který se vzpomíná celý život.

Mgr. Pavel Benda

Jezuitští vzdělanci

V přednášce cyklu Setkání 3. věku, nazvané Jezuitští vzdělanci a literatura barokní doby, se JUDr. Scarlett Rauschgoldová zaměřila v úterý 26. 6. 2018 na členy Tovaryšstva Ježíšova, kteří ve své době významně ovlivnili vývoj v kultuře, vědních oborech, včetně věd přírodních, ale i historii, podíleli se na obnově českého jazyka a utváření národního sebevědomí. Na historickém pozadí přiblížila řadu osobností, některých dodnes velmi uznávaných a některých dodnes velmi zavrhaných. Její podrobná znalost příčin a souvislostí, motivací a dobového kontextu nám dala nahlédnout i do zákulisí vzniku fám a legend. Jezuité v obecných představách vystupují nezřídka jako škůdci pokroku. Méně se už ví o tom, že bezplatně vzdělávali nadané venkovské studenty, že řada z nich dosáh-

la skvělých výsledků v oboru své působnosti. Například P. Martin Středa, P. Jiří Plachý, P. Bedřich Bridel, historik a jazykovědec P. Bohuslav Balbín, P. Jan Kořínek, Josef Dobrovský, historik František Jan Pelcl, ornitolog Jan Viktorín, matematik Jakub Kresa, kartograf P. Samuel Fritz. Vlastenecky založeným, osvíceným Jezuitům připadá klíčový podíl na záchraně českého jazyka...

Přednášku JUDr. Scarlett Rauschgoldové na faře v Karlíně připravil literárně dramatický klub Dialog na cestě vedený PhDr. Olgou Nytrovou, záštitu převzali NO ČČSH Karlín, Městská část Praha 8, Obec spisovatelů a Pražský klub Obce spisovatelů.

Mgr. Zuzana Havelková

Bohumil Ždichynec a jeho Hranatej svět

„Rozumím rozměru, který mě přesahuje?“ klade si zásadní otázku MUDr. Bohumil Ždichynec, tato všestranná osobnost. Kapitální otázka týkající se transcendentna se propojuje s kritickým myšlením vědce a originálního myslitele, člověka zralého, zkušeného a což je v dnešní zpovrchnělé době dost vzácné: člověka moudrého. Snoubí se v něm vědecká důkladnost lékaře internisty, který má hluboké znalosti přírodních věd, zajímá ho kosmos a je doma i v humanitních vědách: v historii, filosofii i teologii. Jde o zkušeného prozaika, esejistu a v neposlední řadě originálního básníka. Paleta jeho vjemů, dojmů a originálních vhledů tvoří v knize ucelenou koláž, okouzující lyrické momenty plné citu a empatie se střídají se sebereflexí, vědecký pohled vstupuje do poetických událostí jako jiný úhel poznání. Je tu přítomna specifická hutnost, obsažnost a hloubka, nečekané prolínání různých dimenzí.

Celek básní je citlivě doplněn útržky z deníků, které prozrazují například autorovy umělecké zážitky v galeriích, jeho velký cit pro sepětí vědy a umění: „Obdivuji oživenou zkamenělinu ze sbírek Senkenberg ve Frankfurtu, dílo vědců-paleontologů a umělce Boba Nichollse, započaté jednoduchými kresbami a finalizující impozantním modelem dinosaura v životní velikosti a s velkou hranatou hlavou. Skutečnost navracená do minulosti? Určitě ne nepodobná principu Picassových Avignonských slečen (*Les Femelles d'Avignon*), který je považován za první obraz kubismu.“ V esejistické deníkové úvaze Podhoubí metafor zase autor vědoucně praví: „Vyjde-li poezie z uzavřeného kruhu okouzlení sama sebou, může reflektovat vývoj civilizace, ale i poznáváním krá-

sy okolního světa posouvat myšlení vpřed.“

Bohumil Ždichynec ve své literární tvorbě hledá nové překvapivé kontexty, nabízí řadu konotací. Během tvorby se cosi sváří v ohni svědomí, a to snad u každého tvůrce, avšak u B. Ždichynce obzvláště silně a zasvěceně. Básnické umění je u něho i ve světle svědomí vnímáno vždy. Tento mravní imperativ je ve verších přítomen jako jemné a téměř neviditelné vlákno. Mohli bychom říci, že v B. Ždichyncovi jsou přítomny dvě bytosti, vědec uvnitř něho probouzí básníka a básník vztahuje ruku k vědci v duši autora. Struktury jejich vidění se prolínají a vzájemně umocňují, nemají myšlení vězněné předmětnosti.

Některý autor nás o věcech až hypnoticky přesvědčuje, jiný autor naopak obsah své mysli a svá východiska zamlžuje. O tajemství tvorby a inspirace skvěle uvažuje ruská básnička Marina Cvetajevová. „*Stav tvořivosti je stavem omámení. Než začal – utkvěla myšlenka, než skončil posedlost,*“ naznačuje a pokračuje dále: „*Cosí, kdosi se do tebe vtěluje, tvá ruka je povolána – vyslovit nikoli tebe, ale onoho. Kdo je on? To, co skrze tebe chce být.*“ Z pláště tajuplného omámení se vyloupnou metafory. Básnické obrazy padají jako jemný déšť – dotýkají se nedotknutelná i dotknutelná. Metafora stojí jednou nohou ve světě a druhou mimo svět, mimo tuto planetu. Stav tvořivosti je vskutku tajemstvím. Básník hledá i různé jednorázové aspekty pravdy. Cvetajevová praví: „*Zkrátka vpich do srdce Věčnosti.*“

Pokračování v příštím čísle

PhDr. Olga Nytrová

Vážení a milí, čtenářky a čtenáři,

s velkým zármutkem oznamuji, že opustila tento svět naše dlouholetá spolupracovnice v oblasti kultury, paní Mgr. Věnceslava Dezortová. Dodávala zcela nezištně, ale o to více s profesionálním nasazením a odpovědností aktuální informace ze světa divadla, filmu, hudby, výstav, nově vycházejících publikací adal. Nemenší ztrátou než pro její rodinu a blízké, je její odchod i pro náš diecézní časopis HUSITA. Její příspěvky, které byly často doprovázeny fotografiemi jejího manžela Jovana Dezorta, známého profesionálního fotografa, byly zpestřením převážně teologického a filosofického obsahu časopisu.

Věnujte, prosím, paní Věnceslavě tichou vzpomínku.

Děkuji všem

Renata Velísková
pověřená redaktorka

Jak prošel táta Osvětímí

Když jsem se jako dítě tátý ptal, proč má na předloktí vytetované kostrbaté modré číslo, říkal, že je to z koncentráku a nijak dál to nerozváděl. Tehdy mi to stačilo. Neptal jsem se ani později, rozvázal sám po narození vnučky Terešky. Ani tehdy toho moc neřekl. Takže o Aušvicu vím jen to, jak do něj přišel a pak až, jak z něj odcházel.

V Terezíně mu poradil na rozloučnou nějaký kamarád doktor: „Miláne, seš nastuzenej, hned, jak tam přijedeš, tak se hlas na marodku, že seš nemocnej.“

Jenže. Jejich transport vezl 2 500 lidí, dvouapůlnásobek obvyklé „ráže“. Do Osvětí dorazil až navečer. Pan doktor Mengele to vzal rychle. Nezdřoval se prohlídkou. Nechal hnát dav naháčů proti sobě a pokynem ruky je třídil doleva a doprava, jak se mu zdálo být v tom běhu dobří. A tak mu táta neměl čas říci, že je nemocen a chce na marodku. Byl mladej, nohy měl dobrý a pan doktor mávl rukou tím lepším směrem...

Další tátova vzpomínka, se kterou se svěřil, se týká až ledna 1945, kdy už bylo slyšet dunění ruských děl. Němci ve spěchu evakovali komplex osvětimských táborů. Táta se dobrovolně přihlásil do likvidační čety. Doufal, že je Rudá armáda osvobodí

dřív, než je odtransportují. Nakládali do vagonů „materiál“, který zbyl po zavražděných lidech.

„To bylo na tom to nejhorší,“ říkal táta. „Porád ses musel rozhodovat, každě den, někdy i několikrát denně, a nikdy jsi nevěděl, jestli to bude správně.“ Tenkrát se táta trefil, z hromady bot si vybral jeden pár, který mu sedl. Při apelu se postavil doprostřed čtverce, aby ty boty nebyly vidět, jinak by ho okamžitě zabili. Neviděli je.

Jejich likvidační komando Němci nezlikvidovali, ani se nedočkali Rusů. Měly pro ně přijet nákladáky. Jenže ty nedorazily včas. Esesáci pospíchali, takže jejich kolona vyrazila pěšky na pochod smrti. Kdo nestačil, toho odstřelili. Táta táhl jednoho kamaráda, který už nemohl jít dál sám. Pořád se snažil, aby se moc neopoždžovali.

Němci doprovázeli potácející se konec kolony na motorce se sajdkárou, na které měli kulomet. V lednovém nepříjemném počasí byl přikryt plachtou, o svou techniku se úzkostlivě starali. Jeden z nich povídal: „To už nemá cenu, skonči to,“ druhý začal plachtu z kulometu sundávat. Potřebovali vyřešit nepříjemný problém, žádná nenávisť v tom nebyla.

Vtom přijely slíbené nákladáky.

A tak táta přežil „Osvětím“ i další lahůdky, které Němci rasově nevhodným lidem připravili. Jeho bráchové Otík a Jirka takové štěstí neměli, byli zavražděni v březnu 1945 v Dachau. Táta osvobodili až 5. května 1945 Američani v Gusenu. Až do smrti tohle datum slavil jako své druhé narozeniny.

Jan Kovanicz

To se musí vysedět a vyčekat aneb Pohled do „literární kuchyně“ Ivo Haráka

Ivo Harák

V úterý 19. 6. 2018 proběhlo tradiční setkání Pražského klubu spisovatelů v zasedací síni a kapli NO ČČSH v Karlíně. Účast byla hojná, nejen proto, že se jednalo o poslední schůzku před prázdninami, ale i kvůli zajímavému hostu, protože spisovatelé, byť se o nich říká, že jsou sebestřední, a nezajímá je nic jiného než jejich dílo, rádi odhrnou roušku tajemství a nahlédnou „do kuchyně“ některého svého zajímavého kolegy. Zvlášť je-li šéfkuchařem PhDr. Ivo Harák, básník, prozaik, literární kritik a vysokoškolský pedagog působící na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

V úvodu vystoupila PhDr. Olga Nytrová, která uvítala přítomné. Pak připomněla historii těchto setkání, která trvají již 5 let. Vyzdvihla jejich význam nejen pro navazování přá-

telství, vytváření společenství, které na sebe slyší a vzájemně se potřebuje, ale i proto, že méně zblhlí autoři se mohou poučit u těch zkušenějších. Pomáhá jim to rozvíjet jejich talent a spolupůsobit ve vzrávání jejich nadání. Díky vzájemné inspiraci i spolupráci vznikly a vznikají zajímavé projekty. Také je to ale velká zodpovědnost pro organizátory, aby zajistili publikum pro přednášející. Například PhDr. Nytrová obesílá po e-mailu každý měsíc cca 250 lidí a ona a její tým i řadě autorů a příznivců telefonuje.

Pak už čas patřil cele hostu. Autor si připravil ukázky z posledního vydaného díla a také z dosud nevydaného. Tím prvním byla sbírka Pedomancie, která vyšla v roce 2017 v nakladatelství SURSUM v Tišnově. Je rozdělena do několika částí a ukazuje celý rozsah autorova díla. Obsahuje klasické básně, básně ve volném verši a básně v próze. Verše Iva Haráka nejsou jednoduché a porozumět jim to chce už určitou životní zkušenost, i zkušenost s vnímáním poezie. Bohatou barvitou češtinou, v níž se vyskytují hovorové a slangové výrazy či místní dialekty, vytváří básník obrazy plné fantazie, metafor, překvapivých point i protikladů. Lyriku střídá sžiravá ironie, krásu a poklid drsný výjev, někdy až na hranici ošklivosti. A pod tím vším se jako červená niť táhne motiv hledání smyslu života. Možná proto bylo nejvíce ukázek z části nazvané Poslední trubadúr, kde se autor stylizuje do postavy stárnoucího trubadúra, jenž dělá inventuru svého dosavadního života.

Mě nejvíce zaujala z oddílů Pedomancie báseň Možná se takhle rodí básníci...?, pravděpodobně i autobiografická. Pojednává o pocitech malého chlapce, který se prvně setká se smrtí blízkého člověka. Byly to téměř totožné pocity, jaké jsem měla já při podobné události...

Nespal dokonce dvě noci, protože si uvědomil, že taky on nebude, jednou. Nedivte se ani tomu, že je celý divnej. Ponívač to nebude žádný hálelujá hosana. To až pak, možná. Kdovieslí. Ale před tím. Nás to bude bolet, a né k uzdravení. Nedivte se mu. Byly mu čtyři roky.

Druhá ukázka byla z prozaické tvorby. Povídka Bába na koštěti z připravované knihy Pět povídek z nadsकुतेčna, kterou chystá k vydání opět nakladatelství SURSUM. Pojednává humorně o trablech rychtáře z počátku 19. století s plněním úkolů z nadřazených míst, a k tomu všemu se musí ještě zabývat údajnou čarodějnicí Dorotou Máchalovou.

Autor zasadil své vyprávění do městečka Skryje u Tišnova, do kraje říčky Bobrůvky a starých loupežnických hradů, kraje svého dětství, který mu přirostl k srdci a kam se rád vrací, nejen ve své tvorbě. Ale i kvůli dobrým lidem a dobrému vínu, jak jsme se dozvěděli v následné besedě.

A co jsme se v ní ještě dozvěděli o Ivu Harákovi? Má rád básníky Jaroslava Seiferta, na kterého psal diplomovou práci. Dále pak Vladimíra Holana, Jana Skácela, i když toho nebezvýhradně, protože se mu nelíbí v básních patos a Jan Skácel ho místy užívá. S uznáním se vyjádřil o tvorbě básničky Karly Erbové, která byla přítomna v publiku a která představila svou tvorbu na jednom z minulých setkání. Ivo Harák oceňuje, že

se jedná o ženskou poezii, avšak ne na genderových základech. Další básník, kterého si váží, je Zdeněk Rotrekl.

Přítel MUDr. Radim Uzel

Inspirace k autorovi přichází většinou v době usebrání před spánkem. Nápady si hned zapisuje. Tedy co se týče poezie. S prózou je to jiné. Nemůže si říci, teď půjdu a něco napíšu. To musí vyčekat a vysedět. Pro vydání knihy si nejdříve připraví kostru, kterou pak doplňuje. Má „cyklická období“, kdy píše buď jenom poezii, nebo prózu, či recenze.

Došlo i na otázky týkající se jeho pedagogické činnosti, neboť Ivo Harák svedl k toulkám básnickými luhy a hájí mnohé mladé lidi. Dle jeho názoru, na němž se shodl i s některými účastníky setkání, nastává renesance zájmu o češtinu a poezii hlavně mezi mladými lidmi. I když se jedná zatím jen o nesmělý záchvěv. Chce to nebát se a zvát do publika na poetické večery nejen poučené diváky a ty, kteří mají rádi poezii, ale hlavně ty, kterým zdánlivě poezie nic neříká a nerozumí jí. Cesta vede přes pomoc začínajícím básníkům, jimž právě takoví diváci chodí na autorská čtení a hodně z nich potom zjistí, že poezie není taková „hrůza a nuda“, jak si dosud mysleli. A to byla pro všechny velmi dobrá zpráva na závěr zajímavého večera.

Květoslava Salmonová
LDK Dialog na cestě

Jak uzdravit nemocný svět?

Před časem jsem se studenty na semináři rozebírala Shakespearův sonet 66., v přebásnění Marie Fantové. Ve verších jsme narazili na pojem cudnost. Student prvního ročníku, mladý elegán ve značkovém oblečení, evidentně pocházející z ekonomicky nadstandardně zabezpečené rodiny, se přihlásil jako první. „Já si myslím, že slovo cudnost je zastaralé. Už se dneska nenosí, je jiná doba. Například já mám souběžně dvě intimní přítelkyně a o žádnou cudnost mi nejde,“ prohlásil a tvářil se přitom „jako king“. Samozřejmě to byla jen póza. Chtěl dobře vyznít před spolužačkami a předpokládal, že budu kritizovat jeho „dvojženství“. A tak jsem ho oslovila: „Studente, to je vaše volba. Jakou chcete mít kvalitu partnerského vztahu, za to si ručíte sám. Je to vaše svoboda. Ale jak byste prožíval situaci, kdyby vaše maminka nebo tatínek ‚zapomněli na cudnost‘ a jejich vztah by se rozpadl?“ Mladý muž zbledl a stísněným hlasem přiznal: „Tak to ne, to bych tedy nechtěl.“ A v posluchárně bylo chvíli takové ticho, že bychom slyšeli špendlík spadnout.

Dalo by se říci, že vyprávěný příběh potvrzuje názor některých pozorovatelů, kteří upozorňují na silící cynismus ve společnosti. Na druhé straně však vidíme, že i mladí lidé si stále váží dobrého rodinného zázemí, férového partnerství. Spolehlivé vztahy, domov, rodičovská a sourozenecká láska, to jsou hodnoty, před kterými nakonec smekne snad každý. V dané souvislosti si můžeme položit řadu otázek. Dochází skutečně ke krizi hodnot, dokonce k jejich rozpadu? A co z toho plyne a jak si s tím poradit? Skutečně současný „konzumní svět“ ničí mezilidskou důvěru, altruismus a empatii?

Francouzský sociolog a filosof Gilles Lipovetsky je kupříkladu přesvědčen, že „rozpad hodnot“ má své meze, jak je vytyčují lidská práva, veřejné a individuální svobody, ideál tolerance, odmítání

násilí a vykořisťování nejslabších. Ani u lidí, kteří žijí až „hyperkonzumně“, nenacházíme nulový stupeň hodnot. I oni jsou schopni do jisté míry nesobeckého chování. O tom, že naše společnost není lhostejná, svědčí například narůstající počet charitativních sdružení a dobrovolníků. Lidé soucítí s vážně nemocnými nebo postiženými dětmi a jsou ochotni poslat peníze, které umožní drahou léčbu. Cítí se zvířaty, kterým se ubližuje, pokud se informace o nich objeví v médiích. Všichni si pamatujeme fotografie a záběry vyhladovělých psů, uvázaných drátem ke stromu a podobně. Nedávno se veřejnost také zastala jelena Standy, který měl být zastřelen, protože ve svém vlastním teritoriu napadl návštěvníka a způsobil mu pár pohmožděnin. Nakonec se vymyslelo vhodné řešení a energický samec se přestěhoval do obory v Lánech.

Vraťme se však k mezilidským vztahům a hodnotám. V souvislosti s nimi je stále platná Sókratova myšlenka „péče o duši“ jako oné základní povinnosti člověka vůči sobě, která se ujala, žila a žije v různých podobách dodnes. Jak uvádí Jan Sokol, její převratný význam pro celou západní tradici spočíval zejména v tom, že jakmile si člověk začne v tom hlubším slova smyslu uvědomovat sebe sama jako myslící a jednající osobu a začne reflektovat své jednání, otvírá se mu také nová oblast svobody. Pak se totiž dá hovořit o něčem takovém, jako je individuální morálka, odpovědnost a její základ, totiž svědomí.

V dětství, dospívání, až do konce vysoké školy, jsem žila v rodinném domě na náměstí v Radotíně. Uplatňovaly se tu třígenerační vztahy. Babička a dědeček dovedli u sourozenců a u mne svědomí a odpovědnost vůči základním hodnotám probouzet. Laskaví prarodiče měli přirozenou autoritu a dokázali formovat i naši velmi mladou a nezralou

maminku. „Nad hněvem nemá zapadat slunce,“ říkávala babička. Učila nás, jak je důležité umět se omluvit a odpustit. Omluvě a odpuštění obvykle brání pycha. Jako smrtící kombinaci vnímám, když je někdo pyšný a zároveň ho ovládá komplex méněcennosti. Zlobí se na druhé, je vztahovačný, podezíravý, nedokáže se vyrovnat se svým údělem. Rozzlobené si od druhých vydupává „uznání“.

Můj dědeček byl velký diplomat, věděl, jak na mne. Uměl intuitivně vystihnout to podstatné. Když jsem chodila na základní školu, měli jsme spolu takové tajné společenství. Půjčoval mi knížky Karla Maye, které byly v tu dobu zakázané a směla jsem s ním poslouchat vysílání Svobodné Evropy. „Snad se Olinka ve škole neprořekne?“ obávala se přirozeně babička. Dědeček, živnostník, kterému malou drogerii znárodnili, když mu bylo padesát osm let, jí odpověděl: „Ženo, neboj se. Ona je dost chytrá, aby si dala pozor.“ Vzpomínám si, že když jsem začala chodit do tanečních, dědeček mi přímo nezakázal pít alkohol. Řekl však moudrou větu, která mne ovlivnila a již jsem plně akceptovala. „Olgo, vím, že ti záleží na mozku a ten se rozvíjí do čtyřia dvaceti let.“ Taková argumentace mi stačila a neměla jsem žádný zájem pít víno, natož jiné alkoholické nápoje. Během plesu jsem si dala dvě deci červeného a pak už jen džus. Svědomí mi nic jiného nedovolilo a já jsem při své sebereflexi věděla, že nic jiného prostě nepotřebuji.

Jako pedagožku mě nedávno zaujalo rodinné společenství mé studentky Eriky, které jsem vedla diplomovou práci. Už na semináři studenty i mne oslovila svým vyprávěním o tetě Ivušce, která ve svých šedesáti letech byla vinou Downova syndromu na úrovni dvou až tříletého dítěte. Eričina babička a dědeček se Ivušce plně věnovali, nikdy ji nedali do žádného ústavu, byla pevnou součástí rodiny, společného domova. Také rodiče mé studentky byli vůči Ivušce láskyplní a obětaví, považovali za přirozené nechat ji v pevném a klid-

ném rodinném společenství. I Erika svou tetu s Downovým syndromem přijala jako přirozenou součást života. A právě tak její partner, s nímž měla v období psaní své diplomové práce, zaměřené na náročné téma kvality života rodin, starajících se o své potomky s postižením, již čtyřletou dcerku. S ní si prarabeta Ivuška hrála. Přetahovaly se o kočárek s panenkami či o medvěda, ale bylo jim spolu dobře, byly na sebe zvyklé.

Každý z nás hledá univerzalitu a zamýšlí se občas nad všepłatnými lidskými hodnotami. Uvědomuje si, jak jsou vnitřně provázané. Hodnoty a hodnotová orientace jsou součástí osobnosti. Spolu s potřebami, zájmy a postoji vytvářejí motivaci k jednání člověka a určují směr jeho jednání. Oproti základním potřebám hodnoty představují motivaci socializovanou a kultivovanou, nejsou to izolované prvky bez vzájemných vazeb. Uvažujeme-li o hodnotách, před svoji vnitřní instancí svědomí předstupujeme jako před soud, připomíná Radim Palouš. Stojíme zde jako obžalovaní i jako obhájci. A uvědomíme si, že nežijeme jen sami pro sebe, že naším úkolem je být užiteční pro své bližní. Měli bychom navázat na tradiční hodnoty svých předků. Není přínosné se oddělovat od vlastních křesťanských kořenů, z nich čerpáme energii a směr, chápeme souvislosti. Podvědomě přece víme, že nemáme žárlit a závidět, naopak máme odpouštět.

Prožijeme lidskou sounáležitost a solidaritu a hledejme smysl života, který spočívá ve vztazích, v pospolitosti i ve směřování k vertikále. V úctě k bytí a vděčnosti vůči životu, v respektu k tomu, co nás přesahuje. To našemu životu dává smysl a řád. I malý příspěvek na cestě k dobru pak může pomáhat uzdravit náš nemocný svět.

PhDr. Olga Nytrová

Pozn. Redakce: autorka za svoji esej letos získala literární ocenění v soutěži ArtBotič

Hudební večery na Žižkově

Letošní koncertní sezonu jsme na Žižkově uzavřeli v pondělí 11. června záznamem galakonzertu, jímž jsme si z prostředí Opera House v Sydney v Austrálii připomněli umělecký profil Joan Sutherland a Luciana Pavarottiho, kteří áriemi a duety z tvůrčího potenciálu G. Verdiho, G. Pucciniho, V. Belliniho, R. Leoncavalla, G. Donizettiho etc. opětovně potvrdili výjimečnost své pěvecké velikosti. Sešlo se nás, navzdory pěknému teplému večernímu počasí, kdy mnozí volí procházky přírodou, poměrně dost. Kdo přišel, nelitoval. Večer to byl krásný a zážitek úžasný.

Dovolte mi, abych vás jménem realizačního týmu pozvala na zahajovací koncert, který se bude konat ve středu 19. září od 18 hodin ve výukových prostorách Husova institutu teologických studií v Roháčově 66 na Žižkově. Program naleznete na webových stránkách pražské diecéze CČSH nebo můžete volat na tlf. č. 777 759 652, příp. 222 765 183.

Přejeme vám krásné léto a budeme se těšit na viděnou. Renata Velíšková

PRAŽSKÝ KLUB SPISOVATELŮ

Pražský klub spisovatelů, Dialog na cestě a NO ČČSH
Praha 8 – Karlín vás srdečně zvou na

Kabaret Ogden Nash

V úterý 18. 9. 2018 v 18:30 hodin

Praha 8, Karlín, Vítkova 13, zasedací místnost NO ČČSH

www.dialognaceste.cz
www.ccsch.cz
www.husiti.cz
www.obecspisovatelu.blog.cz

Dvojjazyčný **Kabaret Ogden Nash** je inspirován dílem nejlepšího amerického autora groteskní poezie Ogdena Nashe. Vybrané Nashovy verše přeložil do češtiny **Jiří Weinberger**, písně zhudebnili **Hana Tonzarová**, **Marie Sommerová**, **Kurt Weill** a **Miloš Kysilka**. V živém večeru uvidíte **Hanu Tonzarovou** (zpěv a recitace), **Miloše Kysilku** (klavír, zpěv a recitace) a **Jiřího Weinbergera** (zpěv a recitace).

